

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 220 - לפרשת ויגש תשפ"ו

וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל אֲשֶׁר לוֹ... (מו, א)

מדוע הוא מכונה בשם 'ישראל'?

רש"י הירש: היתה זו נקודת השיא והזוהר של חייו, שהתנסו רבות ביסורים ובמאבקים קשים. עתה נסע כ'ישראל', עם כל אשר לו הנצי"ב מוולוז'ין: נסע ברוח גבוהה של 'ישראל', ואז לא נצרך שישאווהו בניו, [כפי שכתוב 'וישאו בני ישראל את יעקב...']

לקבלת רעיון יומי לפרשת השבוע שלחו את Office@shaalti.co.il למייל 'רעיון' למייל Office@shaalti.co.il או לחצו כאן

כָּל הַנֶּפֶשׁ... מְלַבֵּד נָשִׁי בְּנֵי יַעֲקֹב... (מו, כו)

מדוע נשות יעקב לא נמנו?

מדרש שכל טוב: "שלא היו מזרעו, אלא מגויי הארצות שגיירו אותנה, שהביאו אותנה תחת כנפי השכינה, לקחום להם לנשים בטהרה ובכשרות".

רבינו בחיי: נשות בניו נכללו במילים 'ויצאי ירכו', שהרי חז"ל אמרו שתאומות נולדו עם כל השבטים, והם נשאו את אחיותיהם. ביאור המילים 'מְלַבֵּד נָשִׁי בְּנֵי יַעֲקֹב', שהתאומות היו בנוסף לנשים הכנעניות.

כִּי תוֹעֵבֶת מִצְרַיִם כָּל רְעֵה צֵאן

(מו, לד)

מדוע?

רשב"ם: רועי צאן היו נבזים בעיניהם, כי הצאן היה מאוס בעיניהם בין לאכילה בין לזבח, כפי שאמר משה לפרעה 'הן נִזְבַּח אֶת תּוֹעֵבֶת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקְלֻנוּ'. רד"ק: משום שהם היו מגדלים מהם רק מעט לצורך גיזה וחלב, בניגוד לבני יעקב, שהיו רועים אותם, כדי לאכול את בשרם.

וְאַתָּה צִוִּיתָה זֹאת עָשׂוּ קְחוּ לָכֶם מֵאָרֶץ מִצְרַיִם עֲגֻלוֹת... (מה, יט)

מדוע פרעה היה צריך לצוותם?

מדרש שכל טוב: "וכל כך למה? שלא היה רשות להוציא עגלה ממצרים אלא על פי פרעה, וכן אמרו רבותינו: שאין פרה וחזירה יוצאה ממצרים, שלא נחתכו האם שלה שלא תלד".

אברבנאל: לא היה ציווי. פרעה אמר לו ששולח עגלות לכבוד אביו, בהיותו זקן, שיצטרך לבוא עם הנשים והטף, ולכן הוסיף: 'ונשאתם את אביכם ובאתם'.

רוצים להיערך עם רעיונות ודברי תורה לפרשת ויגש? לחצו כאן

לְכֻלָּם נָתַן לְאִישׁ חֶלְפוֹת שְׁמֹלֹת

(מה, כב)

מדוע נתן להם בגדים?

חזקוני: יוסף נתן להם מלבושי בגדים, הואיל והם התביישו על שהיו בגדיהם קרועים, לאחר שגרם להם לקרוע את בגדיהם שלא כדיון, כשציווה לשים את הגביע באמתחת בנימין.

הדר זקנים: נתן להם, כדי לכבדם, לאחר שבתחילה קרא להם מרגלים.

בְּנֵי רָחֵל אֶשֶׁת יַעֲקֹב... (מו, יט)

מדוע הדגישה התורה 'אשת יעקב'?

רמב"ן: משום שהיתה עיקרו של בית. וגם כדי לכבדה, משום שהזכירה בין השפחות רש"י הירש: ברשימת התולדות רמזה התורה שרחל, 'אשת יעקב' היתה האשה היחידה שהוא בחר לעצמו.

"וַיִּגַשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר..."
(מד, יח)

מה רצה יהודה בדבריו ליוסף, הרי לא חידש מאומה, לכאורה חזר על דבריו? מבאר ה'שפת אמת', שיהודה לימד כאן יסוד גדול למי שנמצא בצרה, ב"הסתר פנים". **העצה היחידה, להעמיק בהכרתו שבכל מצב, יש את רצון הקב"ה,** ובפנימיות מוסתר הטוב בכל מה שקורה בכל רגע, וכל **הצער הוא רק חיצוני.** השם 'יהודה' מלשון 'הודאה', מרמז גם שכל יהודי **מודה לה' יתברך על הכל ומכיר בכך שהכל ממנו יתברך.** ע"י הודאה על הכל, ניתן להתפלל. **'וַיִּגַשׁ אֵלָיו, לה' יתברך. 'יהודה' - בבחינת הודאה להקב"ה,** על אף ההסתר פנים. יהודה לא חידש כלום, הוא רק חזר על **השתשלות העניינים, אבל בהכרה גמורה שהכל לטובה ולברכה ולקבל את רצון הקב"ה בשמחה, ואכן זכה ל'ולא יכול להתאפק יוסף' שנתגלה כל ההסתר וראו את הטוב בגילוי השלם.**

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחָיו וְאֶל בֵּית אָבִיו אָעֵלָה וְאֶגִּידָה לְפָרְעָה
(מו, לא)

מדוע נזכרו רק אחיו, ולא אביו?

רד"ק: לאחר שנטל יוסף רשות מאביו, הכין יוסף את אחיו לאפשרות של פגישה עם פרעה, כפי שאמר להם 'וְהָיָה כִּי יִקְרָא לְכֶם פַּרְעֹה, ועל כן הזכיר רק את אחיו. **שפתי כהן:** יוסף ידע שפרעה לא יעכב את אביו מלגור במצרים, אולם לגבי אחיו, חשש מעט, ולכן הזכיר רק את אחיו ובית אביו, שרק לגביהם יאמר לפרעה: **'אָחִי וּבֵית אָבִי, ולא על אביו.**

לקבלת העלון שלחו את המילה
'מעוניין' או לחצו כאן
office@shaalti.co.il 052-9453811

כִּי זֶה שְׁנַתִּים הָרַעַב... וְעוֹד הָמָשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין חָרִישׁ וְקָצִיר
(מה, ו)

לאחר שנכתב שלא יהיה 'חריש', מדוע נוסף גם שלא יהיה 'קציר'?

פסיקתא זוטרתא: "אם אין חריש מהיכן קציר? אלא אפילו ספיחים לא יעלו". **ריב"א:** התורה השמיעה קציר, ביחס לקרקעות שאינן צריכות חרישה. **רוקה:** ללמדנו שהמצב היה חמור, וכלל גם את העשב שנאכל (ואינו צריך חרישה), וממילא לא יהיה קציר.

וַיִּשְׁימְנִי לְאָב לְפָרְעָה...
(מה, ח)

מה ביאור המילה 'לָאָב'?

רש"י: חבר ופטרונו, שהיה מנהיג של פרעה. **אבן עזרא:** במובן של 'מורה' או מיעץ, כדוגמת 'אָבִי כָּל תִּפְשׁ כְּנֹר וְעֹגֵב'. **רש"ר הירש:** 'לָאָב', משורש א.ב.ה. לשון להסכים. מי שיש לו זכות הוטו, שללא הסכמתו אין רשות לאחר לעשות דבר.

וְאֵלָה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
(מו, ח)

מדוע התורה מונה אותם כאן?

חזקוני: כדי לספר את נפלאות הקב"ה, שב-70 נפש ירדו למצרים ובזמן מועט נעשו יותר מששים רבוא.

**"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?**

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
איך יותר שאלות!

הרב חגי ולוסקי
מציג

**פריצת דרך
בלימוד
פרשיות
התורה**

הזמינו כעת
והספרים בדרך אליכם
058-3213811

או לחצו כאן

עוד סדרה מתחנקה מבית
אחת, שאלתי
המיועדת לנשים ולילדים

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם